

Skriftlige redegørelser

(Redegørelserne er optrykt i den ordlyd, hvori de er modtaget).

IT-politisk redegørelse af 13/5 1997
(Redegørelse nr. R 21).

Forskningsministeren (Jytte Hilden):

AUTORITETER STÅR FOR FALD

Informationssamfundet vender op og ned på en række grundlæggende forhold i vores samfund. Autoriteter står for fald, eksisterende værdier og rettigheder udfordres.

Vi er midt i en vidensrevolution, der vil forandre vores måde at arbejde, kommunikere, forbruge og lære på. En forandring, der vil skubbe til de eksisterende magtstrukturer i vores samfund. Demokratiet udfordres, og dets rolle må diskuteres. Her har vi brug for nye politiske rum.

Det fascinerende ved udviklingen er ikke så meget de teknologiske landvindinger men det frihedspotentiale informationssamfundet rummer. Og den politiske udfordring, det rejser. Næppe alle folkevalgte gør sig dette klart.

Her er en redegørelse, der lægger op til en åben og bred debat om informationssamfundets muligheder og faldgruber. En debat, hvor det er tilladt at være både kritisk og begejstret. Vi er stadig novicer i en ny tid.

Redegørelsen følges til efteråret op af en IT-politisk handlingsplan med konkrete initiativer på en række indsatsområder i forbindelse med regeringens fremlæggelse af forslag til finanslov for 1998.

Parallelt med redegørelsen udgives »IT i tal 1997 – 19 billeder af info-samfundet«, som giver en række nøgletal for den informationsteknologiske udvikling i Danmark.

En ny demokratisk dagsorden Informations-samfundet udfordrer de værdier og rettigheder, vi som danskere har erhvervet os gennem de sidste 150 år. Grundlovsfæstede rettigheder som ytringsfrihed, ejendomsret og den personlige frihed påvirkes af Internettet og vil blive uomgængelige temaer de kommende år. Kan vi holde fast i ytringsfriheden, når der via Internettet bliver adgang til vold og porno direkte fra børneværelset? Har Internet-udbydere ret til at

afvise hjemmesider på basis af seksuel, politisk eller religiøs overbevisning? Må lovlige borgere sikre deres privatliv ved at optræde anonymt på nettet – må forbrydere?

I modsætning til medier som tv eller aviser giver Internettet alle mulighed for at sprede deres budskaber og indhente information fra hele verden uden større omkostninger. Internettet skaber dermed en konkurrence på informationsmarkedet, som vi ikke før har set. Det betyder, at den autoritet, som tidligere var forbeholdt de få, der besad information, forsvinder.

Der sættes som aldrig før spørgsmålstejn ved offentlige myndigheders behandling af borgere og virksomheder, ved kvaliteten af undervisningen i skolerne, ved pengeinstitutters gebyr- og rentepolitik, ved madvarerne fra fødevarerindustrien og ved industriens forurening. Der ligger naturligvis mange forhold bag den gradvise nedbrydning af troen på autoriteter, men Internettet indeholder i sig selv elementer, der forstærker og bidrager til udviklingen.

Internettet kender ingen åbningstider, landegrænser eller tidszoner. Det skaber frihed i forhold til tid og sted. Men også i forhold til alder, køn og status. Alle har samme adgang til at få deres budskaber ud, deltage i diskussioner eller søge oplysninger. Når borgere uden videre kan få adgang til beslutningsgrundlaget for f.eks. lovforslag, før de fremsættes, skabes nye muligheder for menigmand, og nye udfordringer for de folkevalgte. Der bliver bedre mulighed for at kigge den offentlige forvaltning over skulderen, stille kritiske spørgsmål og få svar. Den enkelte får nye muligheder for at øve indflydelse. Når alle ved mere, er det sværere at holde magten hos de få. Og når flere deltager i samfundsdebatten, får vi et mere aktivt folkestyre. Det sætter en ny dagsorden for det danske demokrati.

De nye teknologiske muligheder skal være med til at skabe øget kvalitet i vores velfærds-samfund. Bedre information og oplysning. Større gennemsigtighed. Højere grad af deltagelse og indflydelse. Det er de udfordringer, virksomheder og det offentlige må forholde sig til – ellers søger kunder og borgere andre veje. Den enkelte har et ansvar for at tilegne sig den viden, der skal til for at udnytte de nye muligheder. Det giver os alle sammen, ikke mindst det danske uddannelses- og efteruddannelsessystem, en stor udfordring – og mulighed for at tænke i nye baner.